

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Principer för offentliga tjänster med tanke på den demokratiska ordningens stabilitet

(förberedande yttrande på begäran av det tyska ordförandeskapet)

(2021/C 56/03)

Föredragande: **Christian MOOS (DE–III)**

Medföredragande: **Philip VON BROCKDORFF (MT–II)**

Remiss från det tyska rådsordförandeskapet Skrivelse av den 18.2.2020

Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Presidiets beslut	17.3.2020
Ansvarig sektion	Sysselsättning, sociala frågor och medborgarna
Antagande av sektionen	11.11.2020
Antagande vid plenarsessionen	2.12.2020
Plenarsession nr	556
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	220/0/15

1. Sammanfattning

1.1 Det tyska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd har bett Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) att lägga fram ett yttrande om de principer som måste tillämpas på EU-medlemsstaternas offentliga tjänster för att skydda demokratins och rättsstatens centrala grundläggande värden, och om de förutsättningar som krävs för att dessa principer ska fungera som automatiska stabilisatorer för demokratin och rättsstaten i kristider.

1.2 I mer än tio år har EU stått inför allvarliga kriser, bland annat kampen mot terrorism, den globala finansiella skuldskrisen och den ekonomiska krisen, krisen inom det gemensamma europeiska asylsystemet, miljö- och klimatkrisen och covid-19-pandemin. Valfungerande offentliga tjänster, som tillhandahålls på grundval av principen om lika tillgång och garanterad universalitet, spelar en avgörande roll när det gäller att hantera kriser eftersom de garanterar allmän säkerhet och försörjningstrygghet.

1.3 I några av dessa exceptionella krissituationer har det varit nödvändigt att, inom ramen för undantagstillstånd, tillfälligt begränsa de grundläggande rättigheterna. För att se till att sådana åtgärder är motiverade och proportionerliga måste de som förvaltar de offentliga tjänsterna hantera den svåra balansakten mellan att inkräkta på de grundläggande rättigheterna och upprätthålla rättsstatsprincipen och se till att alla förvaltningsåtgärder är lagenliga.

1.4 När det gäller hot mot demokratin och rättsstaten runt om i världen, och även i EU, har de offentliga tjänsterna en skyddsfunktion, eftersom de som förvaltar dem kan motsätta sig rättsstridiga instruktioner och upprätthålla europeiska värden och rättsstatsprincipen. Genom respekt för de grundläggande principerna om objektivitet, integritet, öppenhet, respekt för andra och engagemang för Europeiska unionen och dess medborgare utgör de offentliga tjänsterna hörnstenar i demokratin och ett skydd mot populism.

1.5 För att de offentliga tjänsterna i Europa ska fungera som automatiska stabilisatorer i alla krissituationer måste de administrativa förfarandena på EU-nivå och i alla medlemsstater, i enlighet med deras nationella författningar, vägledas av de europeiska värden som finns inskrivna i EU-fördragen, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, garantierna avseende de grundläggande och mänskliga rättigheterna i medlemsstaternas författningar, samt unionens gemensamma värden i fråga om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som fastställs i protokoll nr 26 om tjänster av allmänt intresse till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).

1.6 EESK betonar vidare att välfungerande offentliga tjänster på alla nivåer i EU är beroende av nödvändig kompetens och mänskliga, tekniska, materiella och ekonomiska resurser, liksom av goda arbetsförhållanden och tillräcklig ersättning samt social dialog för offentliganställda, för att kunna fullgöra sina uppgifter och fungera som automatiska stabilisatorer.

1.7 Medlemsstaterna är själva ansvariga för sina offentliga tjänster, som de organiserar i överensstämmelse med sina traditionella principer och författningar. Utan att det påverkar detta förespråkar EESK en ändamålsenlig europeisk rättslig ram (inbegripet sanktioner) som ska garantera att alla medlemsstater till fullo respekterar demokratin och rättsstatsprincipen, i enlighet med Köpenhamnskriterierna, som utgör en nödvändig grund för god förvaltning i EU och i medlemsstaterna.

2. Problemområden, definitioner och syftet med yttrandet

2.1 I EU finns det ingen entydig definition av "offentlig tjänst". EESK betraktar i detta yttrande de olika formerna av offentliga allmännyttiga och administrativa tjänster, inbegripet industriella och kommersiella tjänster som tjänar allmänintresset på nationell, regional och kommunal nivå, som offentliga tjänster.

2.2 De offentliga tjänsterna slår vakt om grundläggande demokratiska värden. Dessa värden inbegriper respekt för de grundläggande och mänskliga rättigheterna, folkets konstituerande makt, maktfördelning, rättsväsendets oberoende, myndigheternas ansvarsskyldighet, flerpartisystem, yttrande- och åsiktsfrihet, mediefrihet, icke-diskriminering, minoriteters rättigheter och förvaltningens lagenlighet. För EU är dessa grundläggande värden europeiska värden, vilket fastställs i framför allt artikel 2 i EU-fördraget och i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

2.3 Begreppet "automatiska stabilisatorer" är hämtat från ekonomisk teori. I analogi med den ekonomiska definitionen av begreppet ses principerna för offentliga tjänster som automatiska stabilisatorer som skyddar demokratins grundläggande värden, i synnerhet i kristider.

2.4 Syftet med detta yttrande är att kartlägga kriterier och utarbeta europeiska rekommendationer för att de offentliga tjänsterna, som omfattas av nationell lagstiftning, ska kunna fungera som stabiliserande faktorer för demokratin och rättsstaten. Det handlar om att lyfta fram den avgörande roll som välfungerande offentliga tjänster spelar när det gäller att skydda demokratins och rättsstatens grundläggande värden i Europa.

2.5 Såväl fysiska som juridiska personer är beroende av välfungerande offentliga tjänster, som i hög grad bidrar till att främja ett dynamiskt samhälle, en produktiv ekonomi och samarbete som bygger på förtroende mellan arbetsmarknadens parter. De offentliga tjänsterna bör i denna process behandla alla människor lika, utan diskriminering, och garantera obehindrad tillgång för alla medborgare till t.ex. god utbildning, sociala tjänster, hälso- och sjukvård, bostad, vatten- och energiförsörjning samt postutdelning, oavsett kön, etniskt ursprung, religion, världsåskådning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

2.6 De offentliga tjänsterna spelar en central roll när det gäller att upprätthålla den demokratiska ordningen, men kan inte fullgöra denna roll utan politisk pluralism, yttrandefrihet, demokrati, rättigheter för det civila samhället och förmedlande organ såsom fackföreningar. De utgör en integrerad del av demokratin. Tillsammans med andra demokratiska aktörer garanterar de sociala framsteg.

3. Kristider – en utmaning för demokratin och rättsstaten

3.1 Demokrati och krispolitik

3.1.1 I kristider är det särskilt viktigt att exempelvis hjälpa alla, både fysiska och juridiska personer, som har blivit sårbara, i enlighet med tydliga standarder som säkerställer likhet inför lagen, och att se till att även missgynnade personer och grupper har tillgång till stöd.

3.1.2 Alla eventuella begränsningar av de grundläggande rättigheterna som görs inom ramen för ett undantagstillstånd, som införts på grund av en exceptionell krissituation, måste vara motiverade, tillfälliga och proportionerliga, och godkännas inom givna ramar av ett demokratiskt valt parlament. Även om ett oberoende rättsväsende innebär ett skydd mot omotiverade förvaltningsåtgärder kan en demokrati inte fungera på lång sikt om inte medborgarna kan utöva sina rättigheter fullt ut. De lagstiftande myndigheterna, regeringarna och de som förvaltar de offentliga tjänsterna måste inte bara handla i enlighet med de grundläggande rättigheterna, utan måste även stå som garant för dessa.

3.1.3 De offentliganställdas skyldighet att förhålla sig opartiska är en förutsättning för likabehandlingen av alla användare och förebyggandet av diskriminering. Denna skyldighet måste gälla i alla medlemsstater för att skydda de offentliganställda från populism.

3.2 *Terrorism och statliga åtgärder för att bekämpa den*

3.2.1 Sedan den 11 september 2001, om inte tidigare, görs en svår avvägning mellan skyddet av medborgarnas friheter å ena sidan och effektiv säkerhet å andra sidan. Detta utgör en särskild utmaning även i fråga om de offentliga tjänsterna, eftersom det kan vara svårt att förena skyddet av de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen med nya verkställande befogenheter.

3.2.2 Balansgången mellan att inkräkta på de grundläggande rättigheterna och garantera säkerheten är särskilt tydlig när det gäller det faktiska verkställandet av statens våldsmonopol – inte bara teoretiskt sett, utan även i samband med den dagliga tillämpningen. I detta sammanhang krävs offentliga tjänster med ordentligt utbildad personal och de resurser som är nödvändiga för att utföra uppgifterna med respekt för rätten till frihet. Det måste finnas skyddsåtgärder för att förhindra eventuellt missbruk av offentlig makt och garantera rätten att överklaga handlingar som går utöver de offentliga tjänsternas uppdrag, oavsett om det sker genom lagstiftning eller individuella handlingar.

3.2.3 De offentliga tjänsterna upprätthåller den allmänna ordningen. För detta ändamål måste en balans uppnås mellan säkerhet och skyddet av de grundläggande rättigheterna, inom den ram som fastställts enligt principen om lämpligt utrymme för skönsmässig bedömning.

3.2.4 Tillsammans med organisationer i det civila samhället och olika former av oberoende sociala tjänster spelar de offentliga tjänsterna en avgörande roll när det gäller att förebygga extrem radikaliserings, våld och intolerans, främja demokrati och social sammanhållning samt försvara de europeiska värdena. Detta gäller inte minst det offentliga utbildningssystemet.

3.3 *Den globala finanskrisen och skuldkrisen*

3.3.1 Den åtstramningspolitik som förts i flera år till följd av den globala finanskrisen och skuldkrisen har påverkat de offentliga tjänsterna och inverkat negativt på deras effektivitet.

3.3.2 Denna period har lärt oss att en kortsiktig skuldminskning inte nödvändigtvis måste ske genom privatisering av tjänster av allmänt intresse.

3.3.3 En fortsatt och tillförlitlig fri tillgång till tjänster av allmänt intresse av god kvalitet bör säkras på EU-nivå. Denna kontinuitet gör att tjänsternas roll som starkt socialt skyddsnet blir särskilt framträdande i kristider.

3.3.4 Valfungerande och effektiva offentliga tjänster är av stor vikt när det gäller att hålla de offentliga utgifterna på en rimlig nivå. Effektivitet betyder inte att staten ska spela en mindre roll, eftersom eventuella brister leder till en allmän ökning av de sociala och ekonomiska kostnaderna.

3.3.5 Genom effektiv tillämpning av reglerna bidrar de offentliga tjänsterna, om de har utbildad personal och de materiella resurser som krävs, till att förebygga framtida kriser. Detta är exempelvis fallet när en förvaltning med framgång bekämpar skatteflykt och skatteundandragande och därmed säkrar offentliga intäkter, eller när tillsynen av finanssektorn är effektiv.

3.4 *Krisen inom det gemensamma europeiska asylsystemet*

3.4.1 Sedan 2015 har antalet flyktingar som kommer till Europa ökat kraftigt. För att kunna hantera denna utmaning krävs valfungerande offentliga tjänster, liksom det civila samhällets deltagande. EESK understryker att asylrätten och internationell rätt kopplad till denna måste garanteras i samtliga EU-medlemsstater och att det gemensamma europeiska asylsystemet måste fullbordas.

3.4.2 När de offentliga tjänsterna i en eller flera medlemsstater saknar tillräcklig kapacitet för att säkra ett fullgott skydd av flyktingars grundläggande och mänskliga rättigheter, exempelvis vid EU:s inreseställen, krävs en alleuropeisk lösning. Det är viktigt att se till att de europeiska värdena upprätthålls vid tillhandahållandet av offentliga tjänster i hela unionen.

3.4.3 När en medlemsstat genom sina offentliga tjänster utför uppgifter på alla medlemsstaters vägnar måste de bördor som detta innebär fördelas rättvist. I samband med detta måste också största möjliga skydd av de grundläggande och mänskliga rättigheterna och respekt för de europeiska värdena säkerställas.

3.4.4 Gränskontrollsystemens digitala interoperabilitet måste vara förenlig med reglerna om skydd av personuppgifter. EU måste se till att skyddet av personuppgifter respekteras inom alla förvaltningar i samtliga medlemsstater.

3.5 Miljö- och klimatkrisen

3.5.1 De offentliga tjänsterna spelar en viktig roll när det gäller att uppnå målen för hållbar utveckling och genomföra den gröna given. Offentliga tjänster kan genom miljövänliga initiativ och strategier i fråga om offentlig upphandling och arbetsmetoder fungera som katalysatorer för förändring.

3.5.2 Den gröna omställningen har också kommit att bli en fråga om social rättvisa. För att fördelningen av bördorna ska vara godtagbar är det viktigt att den är rättvis och att skyldigheter görs gällande på ett icke-diskriminerande sätt.

3.5.3 Offentliga tjänster kan tillhandahållas med hjälp av incitamentsystem och nya tjänster kan introduceras, särskilt inom områden som rörlighet, energiförsörjning och energisäkerhet. EU bör också se till att de grundläggande principerna om hållbarhet och koldioxidneutralitet efterlevs inom alla offentliga tjänster i EU.

3.6 Covid-19-pandemin

3.6.1 Den svåra balansgången mellan frihet och säkerhet och rättigheter och undantagstillstånd har i samband med covid-19-krisen återigen uppenbarats. Riskerna och de begränsade friheterna är lika för oss alla.

3.6.2 De offentliga tjänsterna och deras anställda står i frontlinjen i kampen mot viruset. De måste under alla omständigheter skydda folkhälsan, förebygga risker och säkerställa försörjningstryggheten.

3.6.3 Covid-19-krisen visar hur mycket medlemsstaterna och deras medborgare är i behov av anpassningsbara, effektiva, välfinansierade och moderna offentliga tjänster. En allvarlig kris kan kräva snabba beslut. Dessa beslut måste vara välgrundade och föremål för demokratisk kontroll. Annars riskerar de att undergräva demokratin. Benägenheten att följa regler minskar vid bristande legitimitet. För att kunna agera snabbt i kristider behöver regeringarna ha ett brett förtroende från allmänheten och kunna stödja sig på välfungerande offentliga tjänster. För att beslut ska kunna genomföras effektivt måste det också finnas förtroende för de offentliga tjänsterna, som är den verkställande maktens administrativa gren.

3.6.4 Pandemin har visat hur viktigt det är att man inom de offentliga tjänsterna har tillräckligt med utbildad och kompetent personal, resurser och reserver. Med tanke på hur grundläggande de offentliga förvaltningsuppgifterna är bör de offentliganställda ges en ordentlig lön och omfattas av sociala miniminormer i hela Europa. Många av EU:s medlemsstater står inför ett demografiskt problem som det är viktigt att beakta. De offentliga tjänsterna måste fortsätta att vara eller bli ekonomiskt attraktiva för att kunna locka de främsta talangerna.

3.6.5 God kvalitet när det gäller principerna för offentliga tjänster och goda arbetsförhållanden för offentliganställda, inbegripet en välfungerande social dialog och en demokratisk miljö, ökar medborgarnas förtroende för sina myndigheter.

3.6.6 Den senaste tiden har alla EU:s medlemsstater behövt göra en avvägning när det gäller att skydda rätten till liv och fysisk integritet och funnit det nödvändigt att begränsa andra grundläggande rättigheter i en utsträckning som aldrig tidigare skådats i en demokrati. Det är viktigt att dessa åtgärder, som saknar tidigare motstycke, endast är tillfälliga och att de fortlöpande ses över av de folkvalda parlamenten.

3.6.7 De offentliga tjänsterna är beroende av tydliga regeringsbeslut samt av rättslig klarhet och säkerhet. Eftersom principerna om öppenhet och god förvaltning tillämpas på EU-institutionerna bör EU också se till att dessa principer respekteras inom alla offentliga tjänster i Europa.

3.6.8 Många offentliga tjänster är inblandade i hanteringen av krisens ekonomiska och sociala konsekvenser. Tillsammans visar de tydligt värdet av välfungerande förvaltning i kristider.

4. Offentliga tjänster som automatiska stabilisatorer

4.1 För att de offentliga tjänsterna ska kunna spela rollen som automatiska stabilisatorer måste de vara välfungerande, närvarande på europeisk, nationell, regional och kommunal nivå i hela EU och inneha den kompetens och de mänskliga, tekniska, materiella och ekonomiska resurser som krävs för att fullgöra de tilldelade uppgifterna.

4.2 Fördelningen av uppgifter mellan de olika nivåerna måste inte regleras på ett harmoniserat sätt i hela EU, med undantag för den europeiska nivån. För att få till stånd en effektiv förvaltning är det i stället viktigt att ta hänsyn till de särskilda förhållandena i varje medlemsstat.

4.3 Det är upp till varje medlemsstat att besluta vilka tjänster som ska tillhandahållas av den offentliga respektive privata sektorn. När medlemsstaterna fattar detta beslut måste de försäkra sig om att de privata eller offentliga tjänsteleverantörernas eventuella svårigheter i kristider inte utgör ett hot mot den allmänna säkerheten eller försörjningstryggheten.

4.4 När man inom alla offentliga tjänster strikt följer principerna om lagenlighet, proportionalitet och likabehandling och genomför rätten till god förvaltning stärks förtroendet för rättsstaten och demokratin och motståndskraften mot populistiska löften.

4.5 Att offentliga tjänster präglas av öppenhet är avgörande i kampen mot korruption och därmed också för tillhandahållandet av tillförlitliga och kostnadseffektiva tjänster. Förtroendet stärks genom respekt för de grundläggande principerna för offentliga tjänster i Europa och genom tjänsternas tillgänglighet, kompetens och öppenhet gentemot oberoende tillsynsorgan.

4.6 När det gäller regeringarnas och de lagstiftande myndigheternas respekt för de grundläggande och mänskliga rättigheterna på alla nivåer har offentliga tjänster, som är förenliga med principerna, en skydds- och omfördelningsfunktion, eftersom de som förvaltar dem kan motsätta sig rättsstridiga instruktioner och på så vis skydda demokratin och rättsstaten.

4.7 Det offentliga utbildningssystemet måste ge ett betydande bidrag genom att lära ut de europeiska värdena och främja en demokratisk samhällskultur. Formell utbildning är i sig en viktig offentlig tjänst, särskilt när det gäller att förbereda morgondagens medborgare.

4.8 Den pågående pandemin har visat hur överbelastade hälso- och sjukvårdssystem kan resultera i att människors värdighet kränks och hur viktigt det är att ha tillräckligt med personal och vårdkapacitet.

4.9 En välfungerande socialförvaltning som ger fri och icke-diskriminerande tillgång till socialförsäkringstjänster stärker förtroendet för rättsstaten. De offentliga tjänsterna är i detta sammanhang ett uttryck för social solidaritet.

5. Principer för offentliga tjänster i Europeiska unionen

5.1 Det är medlemsstaterna som själva är och kommer att fortsätta vara ansvariga för sina offentliga tjänster, som de organiserar i överensstämmelse med sina traditionella principer och författningar. Utan att det påverkar detta finns det, med tanke på hoten mot demokratin och rättsstaten runt om i världen, och dessvärre även i Europa, behov för gemensamma europeiska principer och garantier för att de offentliga tjänsterna ska förbli garantier för demokratin och rättsstaten.

5.2 EESK förespråkar en ändamålsenlig europeisk rättslig ram som ska säkra att Köpenhamnskriterierna, som sedan 1993 utgör kriterierna för alla medlemsstaters anslutning till EU, respekteras fullt ut. Ramverket bör göra det möjligt att införa sanktioner.

5.3 De administrativa förfarandena inom alla offentliga tjänster i EU och i medlemsstaterna vägleds av de europeiska värden som finns inskrivna i EU-fördragen, EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna, Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och garantierna avseende de grundläggande och mänskliga rättigheterna i medlemsstaternas nationella författningar.

5.4 Unionens gemensamma värden i fråga om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, i den mening som avses i artikel 14 i EUF-fördraget, som fastställs i protokoll nr 26 om tjänster av allmänt intresse till EU-fördraget utgör riktlinjer för tillämpningen av principer för offentliga tjänster i alla medlemsstater.

5.5 Även om det finns stora skillnader mellan medlemsstaternas offentliga tjänster måste de vara förenliga med tre principer, nämligen principerna om neutralitet, tillämpning av lag och ordning och öppenhet. Brister när det gäller rättsväsendets oberoende liksom författningsändringar som undergräver de ovannämnda principerna för offentliga tjänster, och därmed även de traditionella principerna för offentliga tjänster, måste leda till verkningfulla sanktioner.

5.6 I enlighet med neutralitetsprincipen måste tillgången till offentliga tjänster säkras på grundval av principen om lika tillgång och garanterad universalitet. Tillgången till dessa tjänster måste även säkerställas fullt ut för de sociala grupper som står inför särskilda svårigheter i detta avseende, till exempel personer med funktionsnedsättning, minoriteter och personer som bor på landsbygden.

5.7 De är viktigt att alla förvaltningsåtgärder är lagenliga, och att lagar och instruktioner inte strider mot den konstitutionella ordningen eller de europeiska värdena. De måste också vara förenliga med principerna om proportionalitet, likabehandling och lämpligt utrymme för skönmässig bedömning.

5.8 De offentliga tjänsterna säkerställer rätten till god förvaltning och präglas av öppenhet, vilket ger allmänheten möjlighet att granska den verkställande makten. De som förvaltar dem ser till att det råder fri tillgång till administrativ information och svarar utan förbehåll på begäranden om upplysningar. Undantag ska tolkas restriktivt.

5.9 De offentliga tjänsterna är bundna av Förenta nationernas konvention mot korruption och alla nödvändiga åtgärder vidtas för att bekämpa den. Man följer också rekommendationerna i EU:s rapporter om insatser mot korruption.

5.10 De offentliga tjänsterna bygger helt och hållet på en medborgardemokratisk princip. Att det finns ett effektivt och strukturerat civilsamhälle och en politisk opposition är avgörande för att upprätthålla denna princip.

5.11 Det är viktigt att anställda inom offentliga tjänster omfattas av ett rättsligt skydd och att det finns en säkerhet i deras anställningsvillkor som gör att de vågar motsätta sig rättsstridiga instruktioner och kan lämna klagomål på ett lämpligt sätt. Detta bidrar till välfungerande offentliga tjänster och utgör en garanti för demokratin och försvaret av allmänintresset mot korruption, bedrägeri och missbruk.

5.12 EU-direktivet om stärkt skydd för visselblåsare gäller offentliganställd personal. Såsom EESK påpekade i sitt yttrande SOC/593 "Stärkt skydd för visselblåsare på EU-nivå" ⁽¹⁾ är det upp till tjänstemannen att välja möjligheten att internt eller externt rapportera till behöriga myndigheter (som inte är medier eller allmänheten).

5.13 Vi måste se till att det trots digitaliseringen även i fortsättningen kommer att finnas möjlighet till personlig kontakt med förvaltningen, för att säkerställa att sårbara personer (äldre, fattiga, migranter, osv.) ges individanpassad stöd och att digitaliseringen inte blir ytterligare en faktor som bidrar till den sociala utestängningen av dessa grupper. Detta gäller alla offentliga tjänster: lokala, regionala och nationella.

5.14 De offentliga tjänsterna måste anpassas till aktuell digitaliseringsnivå utan att detta undergräver de grundläggande rättigheterna, inbegripet arbetstagarnas rättigheter. Inom ramen för den digitaliserade förvaltningen är detta särskilt viktigt när det gäller skyddet av personuppgifter och rätten att bestämma över sina egna uppgifter.

5.15 Inom de offentliga tjänsterna måste den kompetens och de mänskliga, tekniska, materiella och ekonomiska resurser som krävs för att fullgöra de tilldelade uppgifterna finnas. Tillräckliga reserver krävs på alla dessa plan för att de offentliga tjänsterna ska fungera väl, även i exceptionella krissituationer.

5.16 Medlemsstaterna är själva ansvariga för sina nationella offentliga tjänster, eftersom dessa är starkt knutna till ländernas identiteter. Tjänsterna måste dock vara interoperabla inom det europeiska flernivåsystemet.

5.17 Det europeiska samarbetet och den praktiska tillämpningen av principerna för offentliga tjänster i EU måste ingå som en del i utbildningen för alla som utför offentliga uppgifter.

5.18 Vi måste öka antalet personalutbyten mellan EU och medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna i syfte att bättre integrera de olika förvaltningsnivåerna i det europeiska flernivåsystemet. Offentliganställda bör kunna rotera mellan tjänster i medlemsstaterna utan att detta medför nackdelar.

⁽¹⁾ EUT C 62, 15.2.2019, s. 155.

5.19 Europeiska institutioner som tillhandahåller fortbildning bör ta fram kurser för offentliganställda på alla nivåer om hur man tillämpar principerna för offentliga tjänster och säkerställer att dessa tjänster fungerar som automatiska stabilisatorer.

5.20 Alla offentliga organ som är delaktiga i fördelningen av EU-medel måste respektera och tillämpa principerna för offentliga tjänster.

Bryssel den 2 december 2020.

Christa SCHWENG
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*
